

**POLITECHNIKA
BYDGOSKA**

Wydział Budownictwa,
Architektury i Inżynierii Środowiska

Karta przedmiotu Projektowanie konserwatorskie

1. Informacje podstawowe

Kierunek studiów architektura	Cykl kształcenia (nabór) 2024/25	
Specjalność -	Kod przedmiotu 01AS.DI2C.2813.24	
Jednostka zarządzająca kierunkiem studiów Wydział Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska	Języki wykładowe polski	
Poziom studiów drugiego stopnia (mgr inż.)	Obligatoryjność Obowiązkowy	
Profil studiów Profil ogólnoakademicki	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe	
Forma studiów studia stacjonarne	Grupy zajęć standardu A. Projektowanie; A2. Projektowanie konserwatorskie, planowanie przestrzenne i projektowanie specjalistyczne wynikające z uwarunkowań lokalnych	
Wymagania wstępne	Brak wymagań wstępnych.	
Przedmioty wprowadzające	Brak przedmiotów wprowadzających.	
Koordynator	Aleksander Furmanek	
Okres Semestr 2	Forma i godziny zajęć • Wykład: 30, Zaliczenie na ocenę • Ćwiczenia projektowe: 30, Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 5

2. Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Opis efektów uczenia się	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się	Odniesienie do charakterystyk PRK
Wiedza:			

Kod	Opis efektów uczenia się	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się	Odniesienie do charakterystyk PRK
W1	Student zna podstawowe zasady prowadzenia badań konserwatorskich.	A_O2_K_W13, A.W7	P7S_WK, P7S_WK_inż,
Umiejętności:			
U1	Student umie zbierać dane na temat architektonicznego dziedzictwa historycznego, oraz badań na temat powstania danych obiektów lub elementów architektonicznych oraz podejmować działania konserwatorskie.	A_O2_K_U03, A_O2_K_U07, A.U6, A.U9	P7S_UW, P7S_UU, P7S_UW_inż, P7S_UW, P7S_UK, P7S_UW_inż,
U2	Student potrafi proponować działania architektoniczne w tkance historycznej z poszanowaniem spuścizny	A_O2_K_U08, A.U1, A.U6	P7S_UW, P7S_UW_inż,
Kompetencje społeczne:			
K1	Student potrafi wyjaśnić i kontekstowo uzasadnić dokonywanie przez siebie wyborów dotyczących rozwiązania architektonicznego w szczególności przy użyciu zróżnicowanych elementów warsztatu architekta.	A_O2_K_K01, A.S1, A.S2	P7S_KK,
K2	Student rozumie wpływ historii i elementów architektury minionych epok na współczesne życie i twórczość architektoniczną.	A_O2_K_K02, A.S4	P7S_KR,

3. Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy zajęć	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Wykład: Przedstawienie poniższych zagadnień w koordynacji z innymi przedmiotami konserwatorskimi na II stopniu studiów (wzajemne uzupełnianie się treści): 1. Wprowadzenie do przedmiotu (zakres wykładów i ćwiczeń wraz z ich specyfiką oraz przydatność w praktyce architektoniczno-konserwatorskiej). 2. Rodzaje prac i zabiegów w procesie konserwacji i restauracji zabytków architektonicznych (zabiegi konserwatorskie i zabiegi restauratorskie). 3. Uwarunkowania wewnętrzne i zewnętrzne kształtujące problematykę konserwatorską. 4. Adaptacje zabytków architektury - zasady projektowania i wybrane przykłady. 5. Dokumentowanie niektórych działań konserwatorskich bezpośrednio na zabytkach architektury. 6. Etapy projektowania konserwatorskiego. 7. Zasady inwentaryzacji pomiarowo-rysunkowej zabytków architektury i detalu. 8. Dawne techniki budowlane i ich problematyka konserwatorska - wybór z następujących zagadnień: fundamentowanie, rusztowania, mury kamienne, mury ceglane, sklepienia, dawna obróbka drewna, konstrukcje ścian drewnianych, konstrukcje dachów, stropy, schody, podłogi, ściany i boazerie, stolarka okienna i drzwiowa.	Wykład	W1, K2

Lp.	Treści programowe	Formy zajęć	Efekty uczenia się dla przedmiotu
2.	Ćwiczenia projektowe: Przekazanie wiedzy dotyczącej metod prowadzenia badań architektonicznych i historycznych w odniesieniu do środowiska historycznego. Przekazanie wiedzy dotyczącej metodologii i zasad projektowania konserwatorskiego oraz współczesnych technik i technologii konserwatorskich. Przekazanie wiedzy dotyczącej współczesnych tendencji w ochronie środowiska kulturowego. Zgromadzenie niezbędnej wiedzy i umiejętności, potrzebnych do wykonywania projektów architektonicznych i urbanistycznych w obliczu wartości historycznych w szeroko rozumianym zabytkowym kontekście. W ramach przedmiotu student opracowuje projekt adaptacji obiektu zabytkowego, do którego wytyczne podano poniżej. Student samodzielnie wybiera obiekt, którym chce się zająć. Temat musi zostać zaakceptowany przez prowadzącego. Forma opracowania pracy semestralnej – plansze o wymiarach 70x100 cm (w wersji elektronicznej wszystkie, a w wersji drukowanej jedna, a oprócz tego wszystkie w formacie A3) zawierające: · Projekt zagospodarowania terenu (skala 1:200 ÷ 1:500 w zależności od obiektu i obszaru, na którym się znajduje) – z legendą, podziałką liniową skali, znakiem północy i widocznym podkładem geodezyjnym; · Rzuty wszystkich kondygnacji obiektu wraz z rzutem dachu – z podziałką liniową skali, znakiem północy, opisem rysunku, skalą rysunku, kotami wysokościowymi, metkami/krzyżami pomieszczeń, miejscami przekrojów, wymiarami, wrysowaniem urządzeń sanitarnych, opcjonalnie z wrysowaniem umeblowania aranżacji wnętrza itp.; · Przekrój pionowy – min. 1 przekrój w zależności od skomplikowania obiektu – z podziałką liniową skali, opisem rysunku, skalą rysunku, kotami wysokościowymi, wymiarami; · Elewacje – wszystkie elewacje obiektu z pokazaniem detalu, kolorystyki, użytych materiałów itp.; · Przedstawienie koncepcji w trójwymiarze (sposób do wyboru) wraz z pokazaniem otoczenia obiektu: - o szkice perspektywiczne, - o wizualizacja komputerowa obiektu wraz z otoczeniem (kilka ujęć perspektywicznych), - o model architektoniczny, - o aksonometria wraz z otoczeniem; · opis funkcjonalno-przestrzenny – najważniejsze informacje dotyczące lokalizacji, stanu istniejącego, projektowanego przeznaczenia obiektu, ilości i formy zabudowy, komunikacji;	Ćwiczenia projektowe	U1, U2, K1, K2

4. Metody prowadzenia zajęć, weryfikacji efektów uczenia się i warunki zaliczenia

Forma zajęć	

Wykład	Metody prowadzenia zajęć:	
	Wykład	
	Metody (sposoby) weryfikacji:	Udział:
	Kolokwium	100%
	Warunki zaliczenia przedmiotu:	
Należy uzyskać ponad 50% punktów z egzaminu końcowego, ażeby go zaliczyć. Zasady oceniania w zależności od uzyskanych punktów ujętych procentowo: bardzo dobry: od 91% do 100%, dobry plus: 81%-90%, dobry: 71%-80%, dostateczny plus: 61-70%, dostateczny: 51%-60%, niedostateczny: 0-50%. Ponadto należy spełnić wymóg zaliczenia każdego efektu uczenia się z tej formy przedmiotu (W1 i K2).		
Ćwiczenia projektowe	Metody prowadzenia zajęć:	
	Projekt	
	Metody (sposoby) weryfikacji:	Udział:
	Projekt	100%
	Warunki zaliczenia przedmiotu:	
Należy uzyskać ponad 50% punktów z egzaminu końcowego, ażeby go zaliczyć. Zasady oceniania w zależności od uzyskanych punktów ujętych procentowo: bardzo dobry: od 91% do 100%, dobry plus: 81%-90%, dobry: 71%-80%, dostateczny plus: 61-70%, dostateczny: 51%-60%, niedostateczny: 0-50%. Ponadto należy spełnić wymóg zaliczenia każdego efektu uczenia się z tej formy przedmiotu (U1, U2, K1 i K2).		

Efekt uczenia się dla przedmiotu	Metody (sposoby) weryfikacji	
	Kolokwium	Projekt
W1	x	
U1		x
U2		x
K1		x
K2	x	x

5. Literatura

Literatura podstawowa

1. Arszyński, M., 2007. Idea-Pamięć-Troska. Rola zabytków w przestrzeni społecznej i formy działań na rzecz ich zachowania od starożytności do połowy XXw. Wydawnictwo: Muzeum Zamkowe. Malbork.
2. Kadłuczka, A., 2000. Ochrona zabytków architektury: Rozwój doktryn i teorii (vademecum), Tom I. Wydawnictwo: Stowarzyszenie Konserwatorów Zabytków, Wydział Architektury Politechniki Krakowskiej im. Tadeusza Kościuszki.
3. Małachowicz, E., Małachowicz, M., 2007. Konserwacja i rewaloryzacja architektury w środowisku kulturowym. Wyd. 4 popr. i uzup. Oficyna Wydawnicza Politechniki Wrocławskiej.
4. Szmygin, B. (red.), 2009. Adaptacja obiektów zabytkowych do współczesnych funkcji użytkowych. Warszawa – Lublin.
5. Tajchman, J., 2014. Standardy w zakresie projektowania, realizacji i nadzorów prac konserwatorskich dotyczących zabytków architektury i budownictwa. Wydawnictwo: Narodowy Instytut Dziedzictwa.

Literatura uzupełniająca

1. Brykowska, M., 2003. Metody pomiarów i badań zabytków architektury. Wydawnictwo: Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej.
2. Dettloff, P., 2006. Odbudowa i restauracja zabytków architektury w Polsce w latach 1918-1939. Teoria i praktyka. Wydawnictwo: Towarzystwo Autorów Wydawców Prac Naukowych UNIVERSITAS.
3. Ostrowski, W., 2001, Wprowadzenie do historii budowy miast. Ludzie i środowisko. Wydawnictwo: Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa.
4. Pawlicki, B. M., 2011. Techniki budowlane w kompleksach zabytkowych. Słownik terminologiczny. Wydawnictwo: Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Zamościu.
5. Praca zbiorowa podpisana English Heritage, 2013. Practical Building Conservation. Conservation Basics. Wydawnictwo: English Heritage.

6. Nakład pracy studenta - bilans godzin i punktów ECTS

Aktywność studenta		Obciążenie studenta Liczba godzin
Zajęcia prowadzone z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia	Wykład	30
	Ćwiczenia projektowe	30
Praca własna studenta	Konsultacje	5
	Przygotowanie do zajęć	15
	Studiowanie literatury	10
	Przygotowanie projektu	45
	Przygotowanie do zaliczenia	15
Łączny nakład pracy studenta		150
Liczba punktów ECTS		5

* Godzina (dydaktyczna) oznacza 45 minut